

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

22 верасня 2015 года, № 14 (2138)

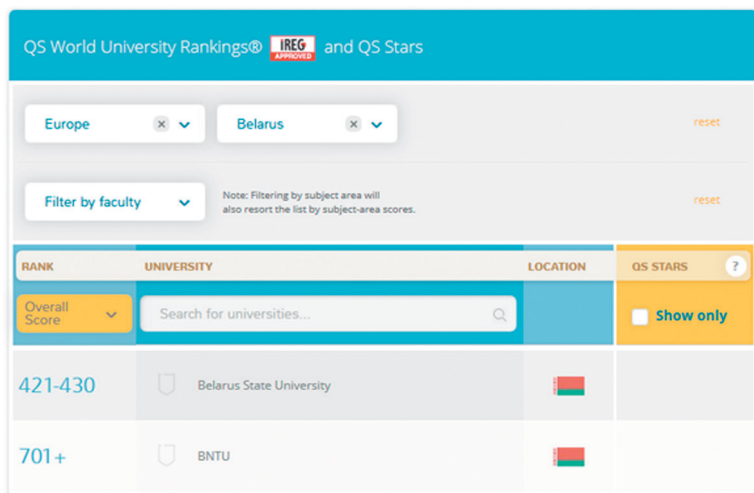
ПАДЗЕЯ

БДУ – у топ-400 універсітэтаў свету

БДУ ўмацаваў свае пазіцыі ў рэйтынгу найлепшых універсітэтаў свету па версіі ўплывовага брытанскага агенцтва QS (THE - QS World University Rankings) і размясціўся ў групе ВНУ, якія займаюць 421-430 пазіцыю.

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт ужо другі год запар уваходзіць у топ-500 найлепшых універсітэтаў свету – у 2014 годзе вядучая ВНУ краіны займала 491-500 пазіцыю. У параўнанні з мінулым годам БДУ падняўся на **70 пунктаў**.

Брытанскае агенцтва QS ужо 10 гадоў ранжыруе ўніверсітэты свету, у даследаванні звычайна ўключаюцца толькі першыя 800 з іх, ці 3 % усіх дзейных універсітэтаў. Рэйтынг QS засноўваецца на аналізе дадзеных пра вышэйшую навучальную ўстанову і апытаннях незалежных экспертаў. Ацэньваюцца такія паказчыкі, як вынікі апытання экспертаў (акадэмічная рэ-

путацыя), апытанні працадаўцаў, індэкс цытавання навуковых прац за апошнія 5 гадоў, судносіны колькасці выкладчыкаў і студэнтаў, колькасць замежных студэнтаў і выкладчыкаў.

На першым месцы ў абноўленым рэйтынгу размясціўся Масачусецкі тэхналагічны інстытут (ЗША), за ім Гарвардскі ўніверсітэт (ЗША), замыкае тройку Кембрыджскі ўніверсітэт (Вялікабрытанія).

Сярод расійскіх ВНУ найбольш

высока размясціліся МДУ імя М. В. Ламаносава (108 месца), СПбДУ (256), Новасібірскі дзяржаўны ўніверсітэт (317), МДТУ імя М. Э. Баўмана (338) і МДІА (397). Сярод іншых краін СНД вышэй за БДУ размясціліся дзве казахстанскія ВНУ: Нацыянальны ўніверсітэт Аль-Фарабі (275) і Еўразійскі нацыянальны ўніверсітэт імя Л. М. Гумілёва (371). Такім чынам, БДУ займае восьмую пазіцыю сярод універсітэтаў краін СНД, падзяля-

ючы яе з Кіеўскім нацыянальным універсітэтам імя Тараса Шаўчэнкі (421-430). У рэйтынгу QS 2015 г. сярод беларускіх ВНУ апрача БДУ прадстаўлены толькі Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт (701+).

Пазіцыі вядучых універсітэтаў іншых краін-суседак: Варшаўскі ўніверсітэт (344), Тартускі ўніверсітэт (400), Талінскі тэхнічны ўніверсітэт (501-550), Вільнюскі ўніверсітэт (501-550) і Латвійскі ўніверсітэт (701+).

Варта таксама адзначыць, што Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт займае высокія пазіцыі і ў іншых вядомых сусветных рэйтынгах, стабільна трапляючы ў 2 працэнты найлепшых універсітэтаў свету. Так, па апошніх дадзеных (ліпень 2015) іспанскага рэйтынгавага агенцтва Webometrics Ranking of World Universities, БДУ займае 609 месца ў свеце, а сярод ВНУ краін СНД, Грузіі, Латвіі, Літвы і Эстоніі, па дадзеных расійскага агенцтва «Інтэрфакс» (снежань 2013), знаходзіцца на другім месцы.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

НАШЫ ГОСЦІ

Крыптаграфія як сакрэтная «зброя будучыні»

Студэнты БДУ даведаліся пра «сакрэтную зброю Джэймса Бонда». Менавіта так называлася лекцыя прафесара **Франка Лепрэвоста** – віцэ-прэзідэнта Універсітэта Люксембурга.

Універсітэт Люксембурга – маладая (заснаваная ў 2003 г.) і адзіная акадэмічная ВНУ Вялікага Герцагства Люксембург. А сам Франк Лепрэвост чытае больш за 50 навуковых прац па алгарытмічнай тэорыі лічбаў і крыпталогіі для студэнтаў з краін Усходняй Еўропы. «Сакрэтная місія» віцэ-прэзідэнта ўжо павяла ў Польшчы, Расіі, Украіне. Надышла чарга і Беларусі.

8 верасня на фізфаку студэнты змаглі атрымаць адказ на пытанне: «Што такое крыптаграфія?»

Франк Лепрэвост папярэдзіў: «У адной лекцыі мы будзем падарожнічаць у прасторы і часе, таму будзьце ўважлівыя!»

Лекцыя «Самая сакрэтная зброя Джэймса Бонда» пачалася з гісторыі стварэння раманаў пра супершпіёна – персанажа Яна Флемінга. Аўтар Бонда быў звязаны

не толькі з журналістыкай, але і з ваеннымі сакрэтамі. У 1939 г. Флемінг быў асабістым асістэнтам адмірала Годфры. Менавіта з яго Флемінг пісаў вобраз начальніка Джэймса Бонда «М».

Як размаўлялі паміж сабой героі з жыцця, увасобленыя ў раманах? Франк Лепрэвост прывёў прыклад:

«Калі да мяне падыходзіць, скажам, Клаўдыя Шыфер і спытае, што я раблю пасля лекцыі, я буду прыемна здзіўлены. Але ў гэтым і ўтойваецца небяспека: нашу гутарку могуць падслухаць. Для гэтага і існуе крыптаграфія».

Гісторыя крыптаграфіі налічвае больш за 4 тысячы гадоў. Самым першым і незвычайным метадам выкарыстання крыптасістэмы была перадача паведамленняў праз рабёў. Каб адправіць паведамленне, гаспадар галіў налыса раба, рабіў яму тату-паведамленне, а затым выпраўляў на сотні міль. Так паўтаралася, пакуль у раба не заканчвалася месца на галаве.

Асноўным ключом да стварэння крыптаграфіі стала неабходнасць сакрэтных пасланняў падчас Другой сусветнай вайны. Самай першай электрычнай ротарнай шыфравальнай машынай стала польская «Энігма». Пасля неаднаразовых узломаў сістэмы «Энігмы» з'явілася вызначэнне крыптаграфіі з сіметрычным ключом – сістэмай шыфравання, у якой адпраўнік і атрымальнік паведамлення выкарыстоўваюць адзін агульны ключ, які служыць як для шыфравання, так і дэшыфравання тэксту.

Параўнайце гэта з адкрытым ключом крыпталогіі, якая выкарыстоўвае два ключы – адкрыты для шыфравання паведамленняў і сакрэтны ключ для іх расшыфроваўкі.

Сіметрычныя ключы сістэмы прасцейшыя і хутчэйшыя, але іх галоўны недахоп у тым, што абодва бакі павінны нейкім чынам абмяняць ключ у бяспечным рэжыме.

Шыфраванне з адкрытым ключом дазваляе пазбегнуць гэтай праблемы, таму што адкрыты ключ можа распаўсюджвацца неабароненым чынам, а закрыты ключ ніколі не перадаецца.

«Сіметрычны ключ часам завуць сакрэтным ключом крыптаграфіі», – адзначыў Франк Лепрэвост.

Далей ішоў апавед пра тры сучасныя праблемы шыфравання. Гэта: праблема першапачатковага абмену ключамі, менеджмент ключоў, асабісты подпіс.

«Каб абмяняцца інфармацыяй, трэба падобраць пэўныя ключы, а гэта адймае час. Калі ключоў і ўдзельнікаў дыялогу ў сетцы шмат, можна забыцца некаторыя з іх. І хтосьці можа ўзламаць ваш ключ, тады прыйдзеца мяняць усю сістэму шыфравання», – растлумачыў прафесар.

Аптымальным рашэннем праблем у такім разе будзе адзін ключ, які будзе выкарыстоўвацца двойчы: каб шыфраваць і дэшыфраваць.

Завяршала лекцыю песня брытанскай спявачкі Адэль «Скайфол» (Skyfall), якая з'яўлялася саўнд-трэкам да фільма пра Бонда ў 2012 годзе.

Фаіна НАКАНЕЧНАЯ

Інтэрв'ю з прафесарам Франкам Лепрэвостам чытайце на нашым сайце www.gazeta.bsu.by

У нумары:

ПАД КРЫЛОМ БДУ

Як студэнты сахараўскага інстытута прыжываюцца ў БДУ? Гутарым з прарэктарам МДЭІ Уладзімірам КРАСОЎСКІМ

Стар. 2

У МЕДЫЯЦЭНТРАХ
РАСПРАЦАВАЛІ
ФІРМОВЫ СТЫЛЬ БДУ

Прэзентуем адпаведны брэндбук і чакаем прапаноў!

Стар. 3

НА ДНІ ГОРАДА

Нашы студэнты павіншавалі Мінск з днём нараджэння!

Стар. 4

Весткі
з рэктарата

СТАРШЫНЁЙ Саюза жанчын БДУ абрана прафесар філалагічнага факультэта *Ірына Казакова*. Намеснікам прызначаны: па агульных пытаннях *Ала Буціна* (нам. дырэктара ФБ), па міжнародных сувязях – *Ірына Алюніна* (старшы выкладчык гістарычнага факультэта).

Справаздачна-выбарная канферэнцыя саюза адбылася ўлетку бягучага года. Да гэтага арганізацыя ўзначальвала дацэнт ФФСН Святлана Савіна, якая стала ганаровым старшынёй. Саюз жанчын БДУ – гэта некамерцыйная арганізацыя, створаная ў 1999 г. Яе дзейнасць накіравана на сацыяльную падтрымку, абарону правоў і інтарэсаў жанчын, якія працуюць ці навучаюцца ў БДУ. Членамі саюза з'яўляюцца каля 500 супрацоўніц і студэнтак.

ДАМОВА пра супрацоўніцтва падпісана паміж БДУ і Пекінскім універсітэтам тэхналогій і бізнесу (КНР). Гэты дакумент прадугледжвае абмен студэнтамі, магістрантамі, аспірантамі і дактарантамі для навучання, стажыроўкі і навукальнай практыкі; выкладчыкамі для чытання лекцый, абмену досведам і інфармацыяй па навукальна-метадычнай працы, навукальных планах і праграмах; арганізацыю сумесных даследаванняў, канферэнцый, а таксама іншыя формы супрацоўніцтва.

ЧАТЫРЫ міжнародныя праекты ў рамках конкурсу адукацыйнай праграмы Еўрапейскага саюза Erasmus+ «Стварэнне патэнцыялу ў сферы вышэйшай адукацыі» выйграў БДУ. Іх рэалізацыя плануецца ў партнёрстве з ВНУ ЕС на працягу 2015–2017 гг. Адначасна, большасць новых праектаў уяўляе сабой тэматычны праект ініцыятыў па праграме Tempus, якія рэалізуюцца ў БДУ.

У наш час БДУ бярэ ўдзел у рэалізацыі 21 адукацыйнага праекта ЕС, уключаючы 4 праекты Erasmus+ «Стварэнне патэнцыялу ў сферы вышэйшай адукацыі», 9 праектаў Tempus, 6 праектаў Erasmus Mundus і 2 праекты Jean Monnet.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Студэнты МДЭІ разам з кіраўніцтвам на ўрачыстай лінейцы БДУ 1 верасня 2015 г.

Экалагічны інстытут пад крылом БДУ

З 1 верасня Міжнародны дзяржаўны экалагічны ўніверсітэт імя А. Д. Сахарава паўстаў перад студэнтамі ў новым абліччы. Зараз гэта інстытут у складзе БДУ ў якасці юрыдычнай асобы. Далучэнне і ўзаемадзеянне з абодвух бакоў ужо прынесла шмат цікавага. Пра сумесныя праекты мы пагутарылі з Уладзімірам КРАСОЎСКИМ, намеснікам дырэктара па вучэбна-выхаваўчай і ідэалагічнай рабоце.

Прайшло зусім мала часу, але планаў і праектаў ужо шмат. Нават першы восеньскі дзень прайшоў незвычайна. Акрамя традыцыйнай дэгустацыі цукру (даўня звычка «сахараўцаў»), першакурснікі пабывалі на ўрачыстай лінейцы БДУ і нават у кабінце рэктара. Наведалі яны і Палац спорту, дзе ўдзельнічалі ў праграме «Віват, студэнт!».

Цяпер моладзь будзе атрымліваць дыпламы БДУ, і не толькі тыя, хто толькі пачынае вучыцца, але і тыя, хто амаль скончыў адукацыю. Акрамя гэтага, МДЭІ атрымаў моцную матэрыяльную падтрымку.

– У нас тут заўсёды быў недахоп памяшканняў, што стрымлівала рост. Цяпер свае аўдыторыі нам прапанаваў факультэт філасофіі і сацыяльных навук, студэнты будуць займацца на Кальварыйскай два дні на тыдзень, – адзначыў Уладзімір Іванавіч. – Вельмі парадавала, што цяпер мы зможам адкрыць і новы вучэбны корпус. Памешканне будавалася больш за 10 гадоў. Акрамя гэтага, істотна палепшыліся ўмовы пражывання іншагарадных студэнтаў. Колькасць месцаў у студгарадку павялічылася.

Вядома, кожная вышэйшая навучальная ўстанова займаецца не толькі вучэбным працэсам. Зараз

студэнты факультэтаў БДУ могуць пазнаёміцца з арганізацыямі МДЭІ, а сахараўцы – ацаніць спартыўны комплекс, гурткі і секцыі.

– Мы зрабілі заяўку на басейн, пакуль яшчэ не атрымалі адказу, але думаем, што студэнты будуць ім карыстацца. І паспяваць на заняткі таксама – комплекс знаходзіцца ад нас зусім недалёка, за 2 станцыі на метро, – распавядае Уладзімір Іванавіч. – Цяпер мы будзем даследаваць магчымасці працы студэнцкага самакіравання. Увогуле, тое, што вырашаецца і даступна для ўсяго БДУ, стала магчымым і для экалагічнага інстытута.

У структуру МДЭІ БДУ ўваходзяць факультэт маніторынгу навакольнага асяроддзя і факультэт экалагічнай медыцыны, НДІ экалагічных праблем. Мае ён і вучэбна-навуковы комплекс «Волма». Энергапарк дэманструе ўсе магчымасці альтэрнатыўнай энергетыкі: гідра-, бія-, з дапамогай цяпла зямлі і сонечнай энергіі. Акрамя даследчых работ, ВНК «Волма» выкарыстоўваюць як месца практыкі і адпачынку студэнтаў.

– Хлопцы і дзяўчаты з задавальненнем бавяць там час. А хто ўваходзіць у склад нейкай суполкі, што праводзіць там мерапрыемства, пражывае ўвогуле бясплатна, – расказвае намеснік дырэктара.

І дадае: «Калі жадаецца выехаць з начлегам, пабыць на прыродзе, можна заўсёды аплаціць пуцёўку. Ёсць адна праблема, якая таксама будзе вырашацца ў гэтым годзе, – адсутнасць пункта харчавання. Гэта значыць, гатаваць ежу трэба самому, на плітках. Тым не менш у парку ідуць навучальныя заняткі і праводзяцца студэнцкія канферэнцыі».

Дарэчы, традыцыйна ў канцы кастрычніка – пачатку лістапада МДЭІ праводзіць канферэнцыю на англійскай мове, што яшчэ раз пацвярджае міжнародны статус. Сёлета яна будзе сумеснай з БДУ.

– Канферэнцыя ахоплівае вялікую колькасць спецыяльнасцяў. Планы пачалі складаць яшчэ ўвесну. Запрашаем усіх да нас!

Усяго ў Міжнародным дзяржаўным экалагічным інстытуце навучаюцца 1861 студэнт і 33 магістранты.

МДЭІ імя А. Д. Сахарава зараз насычаны новымі падзеямі. Але разам з тым ён захаваў сваю ўнікальнасць і традыцыі. Мы вылучылі 5 самых значных асаблівасцяў установы.

1. Міжнароднасць

Такі статус інстытут атрымаў не выпадкова. Ён мае добрыя сувязі і праекты з рознымі краінамі, арганізацыямі і ўніверсітэтамі. Моладзь МДЭІ паглыблена вывучае некалькі замежных моў, удзельнічае ў міжнародных канферэнцыях.

2. Установа СНД

Міжнародны дзяржаўны экалагічны інстытут з'яўляецца базавай арганізацыяй у галіне экалагічнай адукацыі дзяржаў-удзельніц СНД. 25 лістапада 2005 года ён атрымаў гэты статус.

3. Набор спецыяльнасцяў

Сахараўскі інстытут ганарыцца сваімі факультэтамі. Вядзецца падрыхтоўка спецыялістаў у галіне ядзернай бяспекі, а гэта значыць, выконваецца дзяржаўная ўрадавая праграма падрыхтоўкі спецыялістаў беларускай атамнай станцыі. Тут хочацца адзначыць і групу спецыяльнасцяў, якіх, мабыць, няма ў іншых ВНУ: медыцынская экалогія, энергаэфектыўныя тэхналогіі і энергетычны менеджмент, медыцынская фізіка. Апошняя спецыяльнасць, дарэчы, сёння новая і запатрабаваная.

4. «Гільдыя студэнтаў»

Нешта накшталт БРСМ, але ўтварылася раней, у 90-я. Гільдыя аб'ядноўвае абсалютна ўсіх асоб экалагічнага інстытута. Гільдыяцамі лічацца нават тыя, хто ўжо даўно скончыў вучыцца. Гэты саюз дапамагае кожнаму сахараўцу знайсці сабе сябра, удзельнічаць у самых цікавых мерапрыемствах.

5. Роля ў грамадстве

Не трэба забываць, што сахараўскі інстытут займаецца экалагічнай праблематykай. Кожны разумее, што яна адна з самых актуальных для нашага грамадства. Кожны спецыяліст імкнецца як мага лепш раскрыць яе і зрабіць так, каб наша развіццё было ўстойлівым, а нашчадкам засталася здаровая планета.

Гутарыла
Таццяна МОРВА

КАНТАКТЫ

Па наш досвед

З 25 жніўня па 6 верасня ў БДУ ажыццяўлялася праграма павышэння кваліфікацыі «Арганізацыя навучання і навуковых даследаванняў» для 11 кіраўнікоў Чжэцзянскага Шужэн універсітэта, якія ў выніку атрымалі пасведчанні БДУ.

Праект арганізаваны ўпершыню. На працягу курса навучання кітайскім калегам былі прачытаны больш за 10 лекцый, якія падрыхтавалі кіраўнікі падраздзяленняў БДУ. Тэмы датычыліся арганізацыі кіравання ВНУ: уплыву сектара эканомікі на фарміраванне тэматыкі навуковых даследаванняў у ВНУ, прасоўвання іх вынікаў у інтэрнэце, вывучэння менеджменту ведаў. У апошнія дні знаходжання госці з'ездзілі на экскурсію ў Нясвіж і Мір.

На ўрачыстай цырымоніі ўзнагароджання рэктар БДУ акадэмік **Сяргей Абламейка** павіншаваў кітайскіх калег з завяршэннем навучання. «Прыемна, што мы разам добра скончылі гэту працу. Мы распавялі вам, як уладкавана сістэма адукацыі ў Беларусі. У сваю чаргу даведаліся пра арганізацыю навучальнага працэсу ў Кітаі і непасрэдна ў вашым універсітэце. Гэта быў вельмі карысны тыдзень сумеснай практыкі».

З правінцыяй Чжэцзян БДУ звязваюць даўнія дзелавыя і сяброўскія адносіны. Яшчэ ў 2006 г. наша дэлегацыя наведвала г. Ханчжоу, падпісаўшы дамову пра супрацоўніцтва з дэпартаментам навукі і тэхналогій. З 2013 г. у ліку кітайскіх партнёраў БДУ з'явіўся Чжэцзянскі Шужэн універсітэт, які з'яўляецца першай кітайскай ВНУ, якая забяспечваецца прыватным фінансаваннем. Кваліфікаваныя навуковыя кадры, дзелавы падыход кіраўніцтва ўніверсітэта дазволілі ўжо праз год пачаць практычную рэалізацыю навукова-тэх-

нічных праектаў у галіне біятэхналогій. Гэтыя даследаванні з прычыны сваёй асаблівасці значнасці былі ўключаны ў міжурадавыя праграмы супрацоўніцтва Беларусі і Кітая.

Сяргей Абламейка падкрэсліў, што ўжо зроблена вялікая навуковая праца. Да прыкладу, створана прамысловая ўстанова для апрацоўкі тэхналогій. З'явілася паспяховая каманда беларускіх і кітайскіх навукоўцаў. Рэктар БДУ перакананы, што сённяшні праект таксама прывядзе да станоўчага выніку.

«Наша сумесная супрацоўніцтва будзе спрыяць дасягненню новых вышынь у навуцы», – адзначыў ён.

Прадстаўнікі кітайскай дэлегацыі выказалі падзяку за цёплы прыём і выдатную арганізацыю мерапрыемства. Яны запэўнілі, што падчас навучання атрымалі шмат карыснай інфармацыі. **Тун Гаяя**, прарэктар Чжэцзянскага Шужэн універсітэта, падзяліўся ўражаннямі: «Нягледзячы на адрозненне менталітэтаў, мы зразумелі беларускае жыццё і культуру. БДУ справядліва называецца вядучым універсітэтам не толькі ў навукова-тэхнічнай сферы, але і ў сістэме адукацыі. Веды, атрыманыя тут, будуць дастасоўныя, але па асобных пунктах. Вельмі здзівіла арганізацыя навучальнага працэсу. Да прыкладу, сістэма набору кадраў вышэйшай кваліфікацыі вельмі строга: дацэнтам не можа стаць той, у каго няма ступені. У Кітаі такага няма. Да фізічных заняткаў у нас не такія вялікія патрабаванні. А нагрузкі ў выкладчыкаў і студэнтаў кітайскіх універсітэтаў у цэлым нашмат меншыя».

Кітайскія калегі адзначылі, што ў наш час супрацоўніцтва паміж двума ўніверсітэтамі імкліва развіваецца. За рэалізацыю сумесных праектаў спецыялісты БДУ ўжо ганараваліся высокай узнагароды. Кітайскія партнёры спадзяюцца на працяг супрацоўніцтва ў далейшых даследаваннях, плануюць ажыццяўляць абмен студэнтамі і арганізоўваць стажыроўкі.

Таццяна МОРВА

ВІНШУЕМ!

Кафедры функцыянальнага аналізу – 40!

Кафедра створана ў верасні 1975 года. Першымі супрацоўнікамі былі **Антаневіч Анатоль Барысавіч**, **Еравенка Валерыя Аляксандравіч**, **Князеў Павел Мікалаевіч**, **Куляшоў Аляксандр Аркадзевіч**, **Мазель Мая Хаімаўна**. Пазней на кафедры працавалі **Ждановіч Вітольд Феліксавіч**, **Забрэйка Пётр Пятровіч**, **Прохараў Васіль Аляксеевіч**. З дня яе заснавання па цяперашні час кафедрай загадвае лаўрэат прэміі ЛКСМБ і Дзяржаўнай прэміі Беларусі, член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар **Радзін Якаў Валянцінавіч**.

Кафедра займаецца выкладаннем і даследаваннямі па тэорыі імавернасцяў і функцыянальным аналізе, якія з'яўляюцца аднымі з галоўных матэматычных дысцыплін. Зараз тут працуе 12 выкладчыкаў, і ўсе маюць вучоную ступень.

За апошнія 10 гадоў на кафедры падрыхтавана 15 кандыдатаў фізіка-

матэматычных навук. Усяго тут абаронена больш за 50 кандыдацкіх і 7 доктарскіх дысертацый.

Толькі за апошнія гады было выдана больш за 20 кніг, а таксама вялікая колькасць манаграфій і артыкулаў. Акрамя таго, вядзецца шырокая міжнародная дзейнасць. Гэта і падрыхтоўка алімпіяднікаў, якія амаль заўсёды вяртаюцца з медалямі; і ўдзел у міжнародных канферэнцыях; і абмен вопытам з замежнымі калегамі. Украіна, Расія, Германія, Швецыя, Швейцарыя, Алжыр, В'етнам, Францыя, Аўстрыя, Польшча – вось няпоўны спіс краін, з якімі падтрымліваюцца навуковыя кантакты.

Мы шырака вінуем усіх работнікаў кафедры з яе 40-годдзем і жадаем ніколі не спыняцца на дасягнутым, будаваць вялікія планы на будучыню і далей заставацца лідарамі ў навуковай і выкладчыцкай дзейнасці!

Ад студэнтаў мехмата
Яўгенія КРЫЖАНОЎСКАЯ

У медыяцэнтры распрацавалі фірмовы стыль універсітэта

Вось ужо на працягу амаль ста гадоў пакаленнямі студэнтаў і выкладчыкаў фарміруецца культура і традыцыі нашага ўніверсітэта. Імя БДУ стала вядомым не толькі ў Беларусі, але і далёка за яе межамі. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт стаў папулярным брэндам, які прыцягвае найлепшых студэнтаў, выкладчыкаў і навукоўцаў, умацоўваючы свае пазіцыі ў міжнародных рэйтынгах. І сёння наспела неабходнасць прывесці ў актуальны стан візуальную частку карпаратыўнай культуры нашай alma mater – фірмовы стыль БДУ.

У 2000 годзе Савет БДУ зацвердзіў герб універсітэта, дзе цэнтральным знакам стала *галінка папараці*. Пошук кветкі папараці ў славянскіх традыцыях адлюстроўвае веру і імкненне чалавека да шчасця, пазнання навакольнага свету, зямных таямніц. Знайсці папараць-кветку незвычайна цяжка. Толькі пераадолеўшы найскладанейшыя перашкоды, чалавек на этапе свайго станаўлення (у маладосці) можа здабыць гэту цудадзейную кветку. Той, хто знойдзе кветку, стане мудрым, адукаваным, будзе свяціцца ад любові і дабрадзейнасці,

спазнае мінулае, сучаснасць, будучыню. Ліст папараці на фоне свячэння яго таямнічай кветкі сімвалізуе беларускае паходжанне, беларускае нацыянальнае прызначэнне і сэнс дзейнасці БДУ. Серабрыстае свячэнне кветкі папараці ўвасабляе вечную маладосць, імкненне чалавека да шчасця, добра і пазнання праўды, паступовы пераход ад блакітнага (знака навукі, вучонасці) да серабрыстага сімвалізуе, наколькі цяжкі і доўгі шлях да ведаў і мудрасці.

Фірмовая сімволіка ўніверсітэта, апрача герба, сяга і штан-

дара, звычайна складаецца і з шэрагу дадатковых элементаў – *лагатыпа, фірмовага знака, каларовай палітры*, якія выкарыстоўваюцца ў афармленні друкаванай, сувенирнай прадукцыі. У рэчышчы актуальных тэндэнцый у БДУ распрацаваны рэкамендацыі па выкарыстанні фірмовай сімволікі (брэндбук), а колераграфічнае выкананне сімволікі БДУ адаптавана з улікам сучасных паліграфічных патрабаванняў. Аўтарамі праекта сталі *Валерыя Няпеўная і Вікторыя Холад* – выпускніцы факультэта сацыякультурных камунікацый, навуковым кіраўніком была *Вольга Каржаневіч* – выкладчык кафедры дызайну ФСК, праект каардынаваў Медыяцэнтр БДУ.

Сімволіка БДУ, замацаваная ў яго гербе, знаходзіць сваё адлюстраванне і ў *лагатыпе* ўніверсітэта – ён таксама транслюе ідэю папараць-кветкі, бо знак з'яўляецца не толькі непатэрым і ўнікальным элементам беларускай культуры, але і неад'емнай часткай гісторыі БДУ. Сіні колер лагатыпа адлюстроўвае характар БДУ: гэта

знак навукі, колер надзейнасці, сталасці і класікі. Неад'емнай часткай лагатыпа з'яўляецца назва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кірылічнае напісанне шрыфта для якой было адмыслова распрацавана аўтарамі праекта.

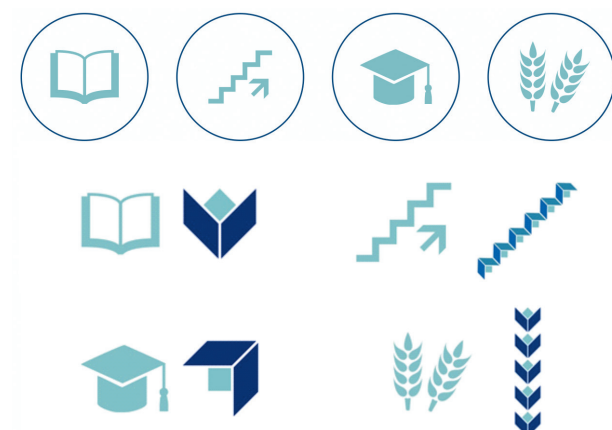
Дапоўніць карпаратыўны стыль БДУ закліканы *фірмовы знак* – дадатковы элемент карпаратыўнай сімволікі, які выкарыстоўваецца ў графічным афармленні. Фірмовы знак уяўляе сабой элемент традыцыйнага беларускага знака «васьмірог» і нясе ў сабе багатую разнастайнасць асацыяцый: колас пшаніцы, кніга ведаў, лесвіца ўгару, акадэмічная шапка-канфедэратка. Фірмовы знак БДУ складае аснову патэрна. *Патэрн* – паўтаральны шаблон, заканамерная рэгулярнасць, якая сустракаецца ў дызайне. Элементы патэрна прадказальна паўтараюцца, утвараючы ўзоры. Патэрны выкарыстоўваюцца там, дзе важны візуальны складнік, напрыклад, пры афармленні фону ці падкладкі.

Увядзенне ў склад сімволікі БДУ лагатыпа і фірмовага знака не зву-

жае сферу выкарыстання герба ўніверсітэта (фасады галоўнага корпуса БДУ, афіцыйныя бланкі факультэтаў БДУ, газета «Універсітэт», сцяг БДУ, сцягі факультэтаў, штандар рэктара БДУ, пры афармленні кніг, якія выпускаюцца выдавецкім цэнтрам БДУ, пры выпуску друкаванай прадукцыі і г. д.), дадатковыя элементы могуць выкарыстоўвацца пры распрацоўцы дызайну сайтаў БДУ і падраздзяленняў, пры афармленні паліграфічнай і сувенирнай прадукцыі, рэкламных матэрыялаў.

Варыянты і правілы выкарыстання фірмовага стылю БДУ апісаны ў *брэндбуку БДУ*, даступным на сайце www.bsu.by у раздзеле «Універсітэт / Сімволіка БДУ». Там жа можна запампаваць герб, лагатып, фірмовыя шрыфты, шаблоны прэзентацый, фоны для манітора камп'ютара, макеты візітоў. Каментарый і прапановы з нагоды фірмовага стылю накіроўвайце ў Медыяцэнтр БДУ па e-mail: media@bsu.by

**Ксенія КАРАВАЯ,
Ірына РУДЗЬКО**

АБ'ЯВЫ

ДЗЯРЖАЎНЫ ІНСТЫТУТ КІРАВАННЯ І САЦЫЯЛЬНЫХ ТЭХНАЛОГІЙ БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ:

ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ сацыяльнай работы і рэабіліталогіі.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220004, г. Мінск, вул. Шпалерная, 7, Дзяржаўны інстытут кіравання і сацыяльных тэхналогій БДУ, аддзел кадраў, тэл. 306-00-28.

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Цырымонія ўручэння дыплама «Ганаровы прафесар БДУ» прэм'ер-міністра Ісламскай Рэспублікі Пакістан Навазу Шарыфу – Interfax.by, БелТА, БелаПАН (06.08), zviazda.by, 21.by, aif.by, megacat.by, радыё «Сталіца» (10.08), sb.by, СТБ, БТ-1, АНТ, Мінск 24 ДОК, edu.gov.by, (11.08), «Настаўніцкая газета», nastgaz.by (13.08).

Вынікі залічэння на платную форму навучання ў БДУ – АНТ, СТБ, Мінск 24 ДОК (02.08), kr.by, republika.sb.by, naviny.by (03.08), Tut.by (04.08), zviazda.by, «Звязда», Interfax.by, 21.by (05.08), baranovich.by (06.08), generation.by, zn.sb.by, «Знамя юности», «Народная газета», kudapostupat.by, generation.by (07.08), kv.by, БелТА (28.08), 1 Нацыянальны канал радыё (07.09).

Ліцэісты БДУ заваявалі ўзнагароды на 47-й Міжнароднай хімічнай алімпіядзе (IChO 2015) – «Настаўніцкая газета» (01.08), zviazda.by (04.08).

Пра правядзенне Міжнароднай летняй школы беларусістыкі ў РІВШ БДУ – БелТА, радыё «Сталіца», soyuz.by (24.08), БТ-1, 21.by, soyuz.by (25.08), «Знамя юности» (28.08), zviazda.by, «Звязда» (10.09).

Другакурснік механіка-матэматычнага факультэта БДУ Павел Бацылеў стварыў мабільнае прыкладанне «Выбары-2015» – Tut.by (24.08), БТ-1 (25.08), minsknews.by, naviny.by (26.08), zn.sb.by, «Знамя юности» (04.09).

Святкаванне Дня ведаў-2015 у БДУ – АНТ, БТ-1, 21.by (01.09).

Электронны гід першакурсніка запушчаны ў БДУ – БелТА, 21.by, радыё «Сталіца», kv.by, sb.by, soyuz.by (01.09), 5min.by (02.09), Мінск ТБ, СТБ (03.09).

Міжнародны дзяржаўны экалагічны інстытут імя А. Д. Сахарава ад 1 верасня ўключаны ў склад комплексу БДУ – Interfax.by, Tut.by, 21.by, sputnik.by (02.09), БелаПАН, 21.by, naviny.by (03.09).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

11 верасня, роўна за месяц да выбараў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, у рэктараце БДУ адбыліся «Адкрытыя дэбаты «Выбірай. ВУ», якія праходзяць па ўсёй краіне.

У Мінску мэты, задачы і праблемы студэнцкага самакіравання абмяркоўвалі каманды лідараў прывічных арганізацый ГА «БРСМ» устаноў вышэйшай адукацыі з усіх рэгіёнаў. На дэбатах прысутнічала і «каманда» экспертаў: міністр адукацыі Міхаіл Жураўкоў, рэктар БДУ Сяргей Абламейка, рэктар МДЛУ Наталля Баранова, рэктар Міжнароднага ўніверсітэта «МІПСА» Станіслаў Князеў, прарэктар БНТУ Аляксандр Цыганяў і першы сакратар цэнтральнага камітэта ГА «БРСМ» Андрэй Белякоў. Перад працай каманд быў запушчаны сімвалічны зваротны адлік да прэзідэнцкіх выбараў.

Падчас размінкі каманды сышліся на меркаванні, што асноўная мэта органаў студэнцкага самакіравання сёння – стварэнне ўмоў для самарэалізацыі студэнтаў у творчай, навуковай дзейнасці. Моладзевыя лідары ўпэўненыя, што эфектыўнасць студэнцкага самакіравання ў тым, што менавіта студэнты бачаць праблему знутры і пры неабходнасці могуць падзяліцца ёю з адміністрацыяй. Апроч гэтага ўдзельнікі дэбатаў абмеркавалі выбары лідара грамадскіх

Як удасканаліць студэнцкае самакіраванне?

Студэнцкія актывісты раздалі міністру і кіраўнікам ВНУ яблыкi як сімвал года моладзі

арганізацый. Узнімалася пытанне пра неабходнасць уніфікацыі студэнцкага самакіравання на рэспубліканскім узроўні. Удзельнікі дэбатаў сышліся на думцы, што асноўныя кірункі працы грамадскіх арганізацый залежаць ад традыцый даступнасці адукацыі кожнага ўніверсітэта.

Каманды прызналіся, што задаволены супрацоўніцтвам органаў студэнцкага самакіравання з адміністрацыямі ўніверсітэтаў. Аднак ад абмеркавання некаторых нюансаў усё ж устрымаліся. Падчас гутаркі высветлілася, што для паспяховага развіцця ВНУ многія маладыя людзі хацелі б стаць рэк-

тарам сваёй альма-матар. Але былі і тыя, каму такая перспектыва не прыйшлася даспадобы. Прычына простая: быць рэктарам – вялікая адказнасць, лепш быць прарэктарам.

Міхаіл Жураўкоў спаслаўся на СМІ, якія сцвярджаюць, што ў Беларусі ў параўнанні з заходнімі

краінамі студэнцкае самакіраванне недастаткова развітае. Аднак каманды аспрэчылі гэту не зусім прыемную думку. «Ва ўніверсітэтах нашай краіны троху іншыя традыцыі, чым ва ўніверсітэтах Захаду. Цалкам натуральна, што і дзейнасць органаў студэнцкага самакіравання ў нас у краіне будзе адрознівацца», – растлумачылі моладзевыя лідары.

Напрыканцы быў сфармуляваны тэзіс пра тое, што «студэнцкае самакіраванне было, ёсць, будзе». І дзень за днём яго дзейнасць будзе ўдасканальвацца. Бо на дэбатах абмяркоўваліся пытанні пра ўніфікацыю і планаванне працы студэнцкага самакіравання. На жаль, рэгламент часу не дазволіў камандам абмеркаваць яшчэ шэраг пытанняў. Але мне здаецца, гэта нагода праводзіць падобныя мерапрыемствы як мага часцей.

Перамогу ў дэбатах атрымала каманда «Актыў. ВУ», якая выявіла сябе ярчай і больш аб'ектыўна глядзела на надзённыя праблемы. Аднак гэта не значыць, што каманда Perpetuum Mobile паказала сябе горш. «Вы іншыя, але вы класныя», – гэтымі словамі Міхаіла Жураўкова і скончыліся «Адкрытыя дэбаты «Выбірай. ВУ».

Валерыя СЦЯЦКО

СВЯТКАВАННІ

12 верасня жыхары Мінска адзначылі Дзень горада. Сталіца як ніколі была напоўнена яркімі фарбамі, звонкім смехам і непадробнымі ўсмешкамі мінчан.

«Мінск, са святам!» – гучала з кожнай сцэны горада. А ці пачулі вы

На Дні горада!

віншаванні са сцэны ў парку імя Паўлава?!

Здаецца, адна з самых лепшых і захапляльных праграм была менавіта там. Не абышлося і без нас – Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Таленавітыя артысты – студэнты БДУ цешылі глядачоў

мерапрыемства сваімі выключнымі вакальнымі здольнасцямі. Цудоўны канцэрт для жыхароў і гасцей Маскоўскага раёна быў падрыхтаваны ўпраўленнем па справах культуры БДУ. Троху адцягнуўшыся ад галоўнай сцэны, можна было ўбачыць вялікі тэнт з надпісам «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт». Тут размясцілася Псіхалагічная служба БДУ, прадстаўніцы якой праводзілі вельмі займальныя трэнінгі. Усе ахвотнікі маглі атрымаць цікавую інфармацыю пра сябе і свой характар, адказаўшы на некалькі асацыятыўных пытанняў.

Побач з псіхалагічнай службай знаходзілася творчая студыя «MIM-BSU», дзе прыгожыя дзяўчаты-мімы ўсіх прысутных сустракалі дзівоснымі ўсмешкамі. Гасцям парка вельмі спадабалася майстарня «Face-Art». Дзяўчаты з натуральна «залатымі» рукамі малювалі на тварох і ручках дзетак і дарослых розныя малюнкi, дадаючы да кожнага нешта асаблівае, індывідуальнае.

Нельга было абмінуць і вясёлых студэнтаў, якія праводзілі вопыты. Выязны эксперыментальны лектэры па фізіцы з'яўляецца паспяховым праектам студэнцкага савета па якасці адукацыі БДУ.

Дапамаглі зладзіць імпрэзу ўпраўленне выхаваўчай работы з моладдзю і ўпраўленне па справах культуры.

Лізавета БАСАЛЫГА

Каманда ваенфака БДУ заняла на паймарафоне 2-е месца

Маштабнае святкаванне Дня горада завяршылася 13 верасня грандыёзным паймарафонам, у якім узялі ўдзел каля 16 тыс. чалавек.

Да масавага забегу таксама далучыліся студэнты БДУ разам з прарэктарам Аляксеем Данільчанкам. А сцяг універсітэта даверылі пранесці ваеннаму факультэту. За свой імпэт яны былі ўзнагароджаны прыгожымі медалямі ад арганізатараў.

Акрамя таго, да свята горада быў прымеркаваны рэспубліканскі фестываль «Тыдзень спорту і здароўя», які таксама не застаўся без увагі нашых студэнтаў.

7 верасня на пляцоўцы перад

комплексам «Мінск-Арэна» студэнты ўдзельнічалі ў флэшмобе «Беларусь – гэта мы». Адкрываючы ўрачыстую цырымонію, моладзь падкрэсліла свой інтарэс да здаровага ладу жыцця, да занятак фізічнай культурай і спортам.

Наступныя пяць дзён хлопцы і дзяўчаты знаёміліся са спартыўнымі секцыямі і гурткамі БДУ. Трэнеры прэзентавалі не вельмі папулярныя, хутчэй экзатычныя, віды: воркаут (вулічны фітнес), карфбол (нешта тыпу баскетбола), рынга (праз сетку кідаюць круг), кёрлінг... Кожны дзень у майстар-класах удзельнічала па 100 чалавек практычна з усіх факультэтаў БДУ, пераважна першакурснікі. Яшчэ можна было паглядзець на хуткасны бадмінтон, стрытбол, барацьбу і валејбол. Для гасцей была падрыхтавана канцэртная праграма.

Таццяна МОРВАВА

